

Kuntalaistutkimus 2024:

Kuntalaisten näkemykset kunnallisiin palveluihin ja palvelujen uudistamiseen liittyvien kysymysten tärkeydestä

Tulokset touko-kesäkuussa 2024 toteutetusta kyselytutkimuksesta, vastaajina 10 500 kuntalaista 46 tutkimuskunnassa.

”Monissa kunnissa on käynnissä kuntapalveluihin liittyviä uudistuksia. Miten tärkeänä pidät seuraavia asioita oman kuntasi näkökulmasta?”

Tärkeysarviot seuraavista asioista:

- ✓ Palvelujen tarjoaminen mahdollisimman lähellä kotia (mm. lähikoulut).
- ✓ Mahdollisuus käyttää joustavasti myös naapurikuntien palveluja.
- ✓ Mahdollisuus valita kunnan järjestämä verorahoitteinen palvelu julkisen ja yksityisen palveluntuottajan välillä (palveluseteli tms.).
- ✓ Kuntapalvelujen monipuolisuuden ja korkean laadun varmistaminen, vaikka se vaatisi palvelupisteiden vähentämistä omassa kunnassani.

Keskeisiä havaintoja ja johtopäätöksiä 1

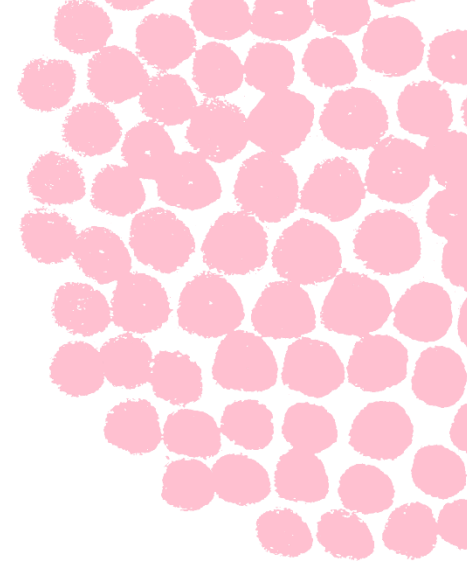
Kuntalaiset korostavat lähipalvelujen ja joustavuuden tärkeyttä kuntapalvelujen käytössä.

Selvä enemmistö kyselyyn vastanneista kuntalaisista pitää tärkeänä

- kuntapalvelujen tarjoamista mahdollisimman lähellä kotia
- mahdollisuutta käyttää joustavasti myös naapurikuntien palveluja
- kunnan järjestämää palveluseteliä tai vastaavaa julkisen ja yksityisen palveluntuottajan välistä verorahoitteista palvelua.

Kuntapalvelujen monipuolisuuden ja korkean laadun varmistaminen - mahdollisista oman kunnan palvelupisteiden vähentämisistäkin huolimatta - jakaa kuntalaisten mielipiteitä;

- 37 % pitää ko. asiaa melko tai erittäin tärkeänä,
- 23 % pitää ko. asiaa vain vähän tai ei lainkaan tärkeänä.
- 44 % on jättänyt ottamatta selkeätä kantaa ko. asiaan.

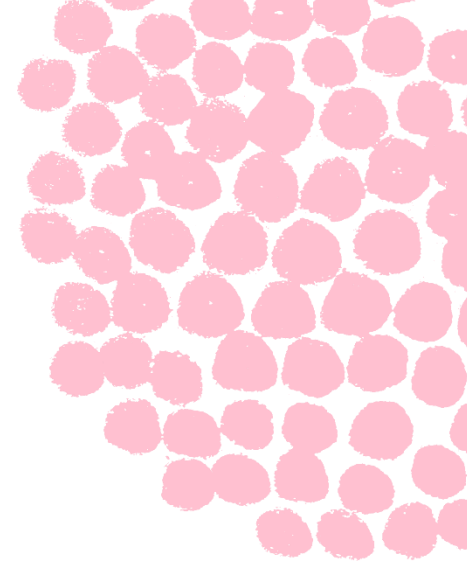

Keskeisiä havaintoja ja johtopäätöksiä 2

Lähes kahdeksan kymmenestä kuntalaisesta (78%) pitää tärkeänä tarjota kuntapalveluja mahdollisimman lähellä kotia. Lähipalvelujen tärkeyttä korostetaan vähemmän kuin aiempina tutkimusvuosina.

Kuntapalvelujen tarjoamista mahdollisimman lähellä kotia pidetään tärkeänä riippumatta kuntalaisen iästä, sukupuolesta, äidinkielestä, perhemuodosta, kodin sijainnista sekä kunnan koosta.

- Kaikkein eniten lähipalveluja korostavat lapsiperheelliset, naiset, 30-49-vuotiaat ja ruotsinkieliset.
- Kunnan keskustassa, lähiössä ja keskustan reuna-alueella asuvat korostavat lähipalvelujen merkitystä hieman enemmän kuin haja-asutusalueella asuvat.
- Yli 20 000 asukkaan kunnissa ja kaupungeissa asuvat korostavat lähipalveluja hieman enemmän kuin alle 10 000 asukkaan kunnissa asuvat.

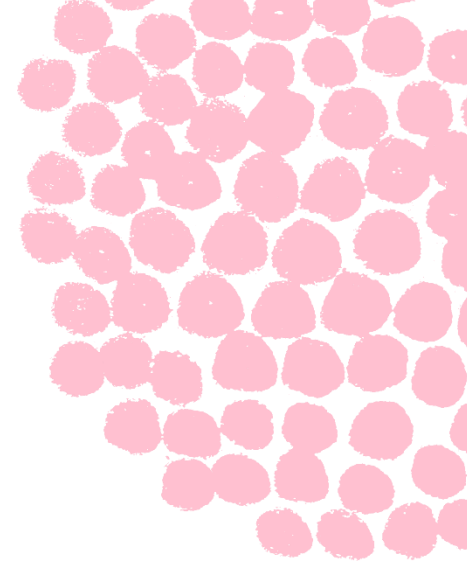

Keskeisiä havaintoja ja johtopäätöksiä 3

Seitsemän kymmenestä kuntalaisesta (70%) pitää tärkeänä mahdollisuutta käyttää joustavasti myös naapurikuntien palveluita. Asian tärkeyttä korostetaan hieman aiempia vuosia enemmän.

Palvelujen joustavaa käyttöä yli kuntarajojen pidetään tärkeänä riippumatta kuntalaisen iästä, sukupuolesta, äidinkielestä, perhemuodosta, kodin sijainnista sekä kunnan koosta.

- Eniten naapurikuntien palvelujen käytön mahdollisuutta korostavat naiset, 50-59 –vuotiaat, lapsiperheelliset, haja-asutusalueella sekä 20 001 – 50 000 asukkaan kunnissa asuvat kuntalaiset.

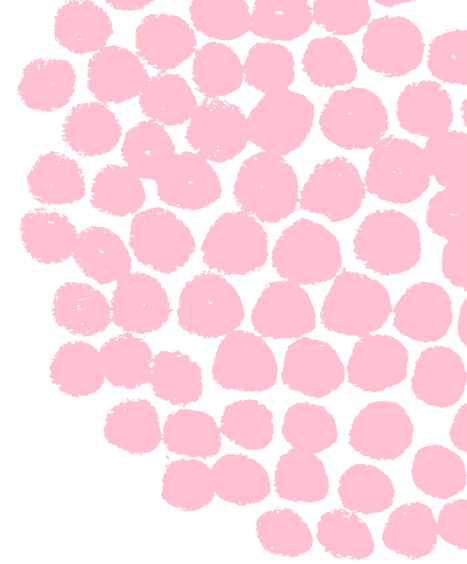

Keskeisiä havaintoja ja johtopäätöksiä 4

Kaksi kolmesta kuntalaisesta (66%) pitää tärkeänä mahdollisuutta valita palveluseteli tai vastaava verorahoitteinen, kunnan järjestämä palvelu yksityiseltä palvelutuottajalta. Tärkeinä pitävien osuus on kasvanut kyselyvuoden 2017 jälkeen.

Vähintään puolet pitää valinnanvapautta kuntapalveluissa tärkeänä riippumatta kuntalaisen iästä, sukupuolesta, äidinkielestä, perhemuodosta, kodin sijainnista sekä kunnan koosta.

- Eniten valinnanvapauden tärkeyttä korostavat naiset, yli 50-vuotiaat aikuistaloudessa sekä kuntakeskustassa asuvat.
- Ruotsinkieliset pitävät ko. hieman tärkeämpänä kuin suomenkieliset.
- Kuntakokoluokkien väliset erot ovat vähäisiä.

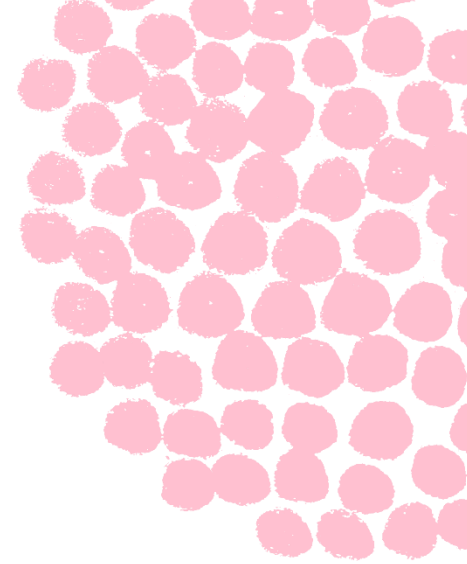

Keskeisiä havaintoja ja johtopäätöksiä 5

Harvempi kuin neljä kymmenestä kuntalaisesta (37%) pitää tärkeänä kuntapalvelujen monipuolisuuden ja korkean laadun varmistamista, vaikka se vaatisi palvelupisteiden vähentämistä omassa kunnassa.

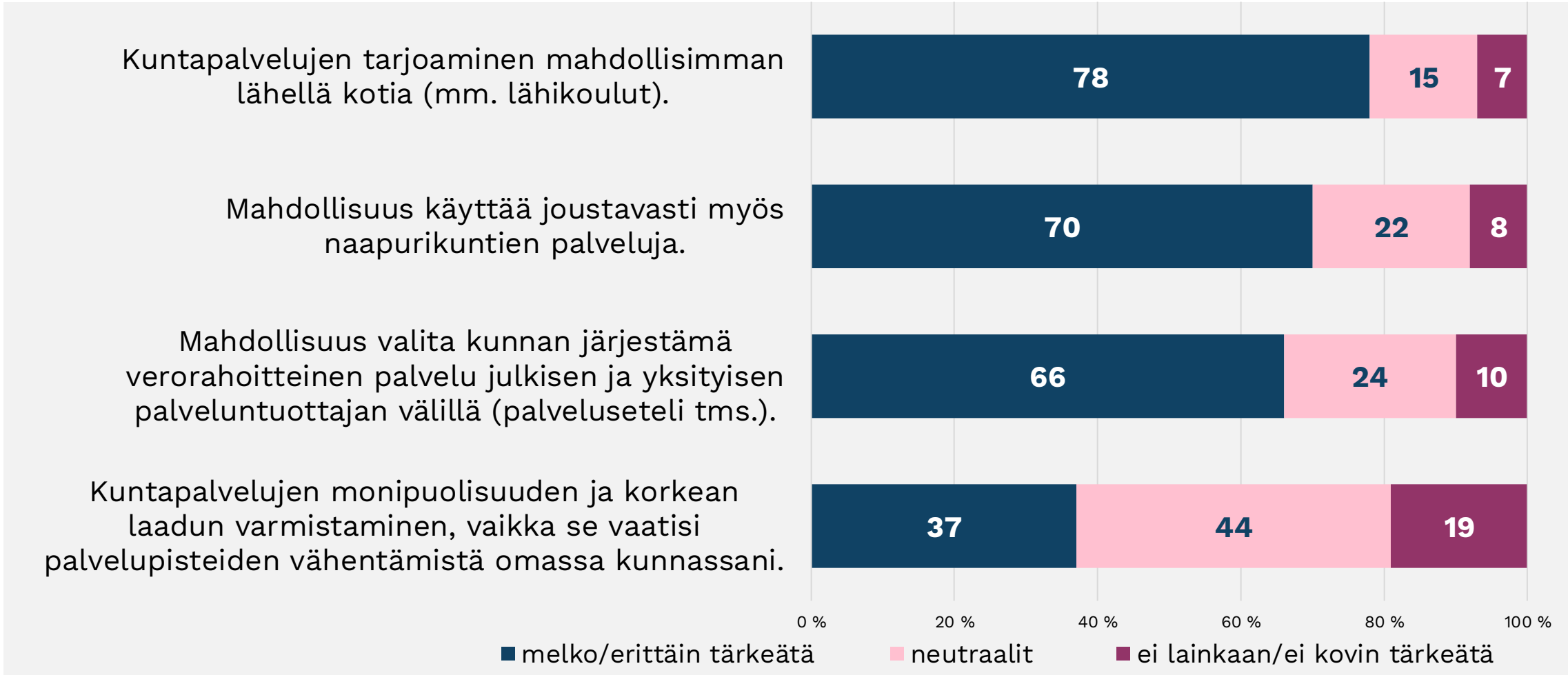
Tärkeinä pitävien osuus on laskenut edellisistä mittauskerroista, epävarmojen kantaa ottavien osuus on kasvanut, samaten vähän tai ei lainkaan tärkeänä pitävien osuudet.

- Ko. asiaa tärkeänä pitäviä on alle puolet vastanneista riippumatta kuntalaisen iästä, sukupuolesta, perhemuodosta, kodin sijainnista sekä kunnan koosta.
- Eniten kuntapalvelujen monipuolisuuden ja laadun varmistamista palvelupisteiden vähentämisenkin uhallä korostetaan ruotsinkielisten, vanhimpien, kuntakeskustassa yli 100 000 asukkaan kaupungeissa ja 20 001 – 50 000 asukkaan kunnissa asuvien keskuudessa.

Kuntalaisten näkemykset kunnallisiin palveluihin ja palvelujen uudistamiseen liittyvien kysymysten tärkeydestä vuonna 2024.

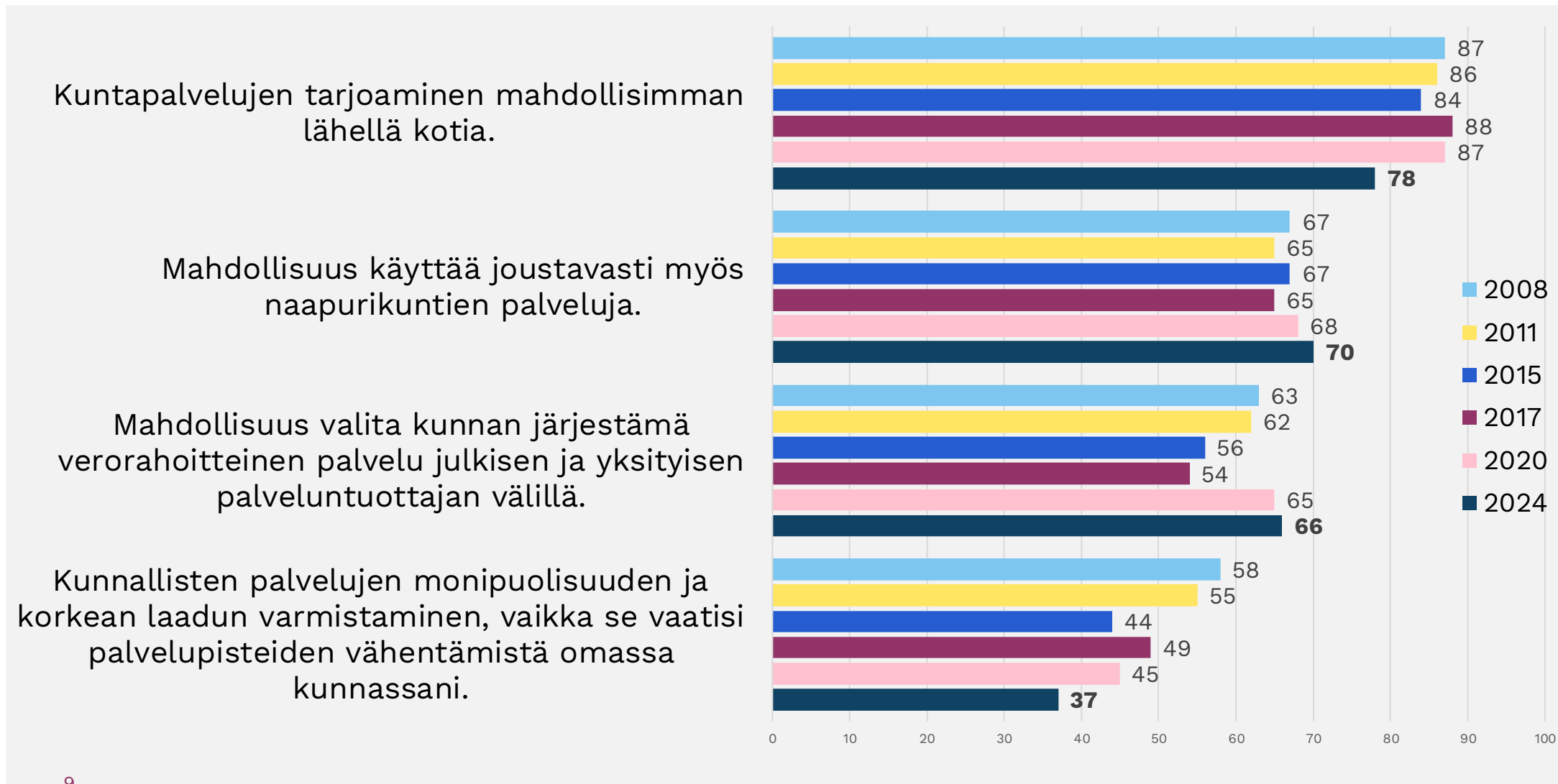
Vastausten %-jakaumat. (N= 10177-10294)

Kuntalaisten näkemykset palveluihin ja palvelujen uudistamiseen liittyvien kysymysten tärkeydestä vuosina 2008, 2011, 2015, 2017, 2020 ja 2024.

% vastanneista pitää melko/erittäin tärkeänä. (N-2024 = 10177-10294)

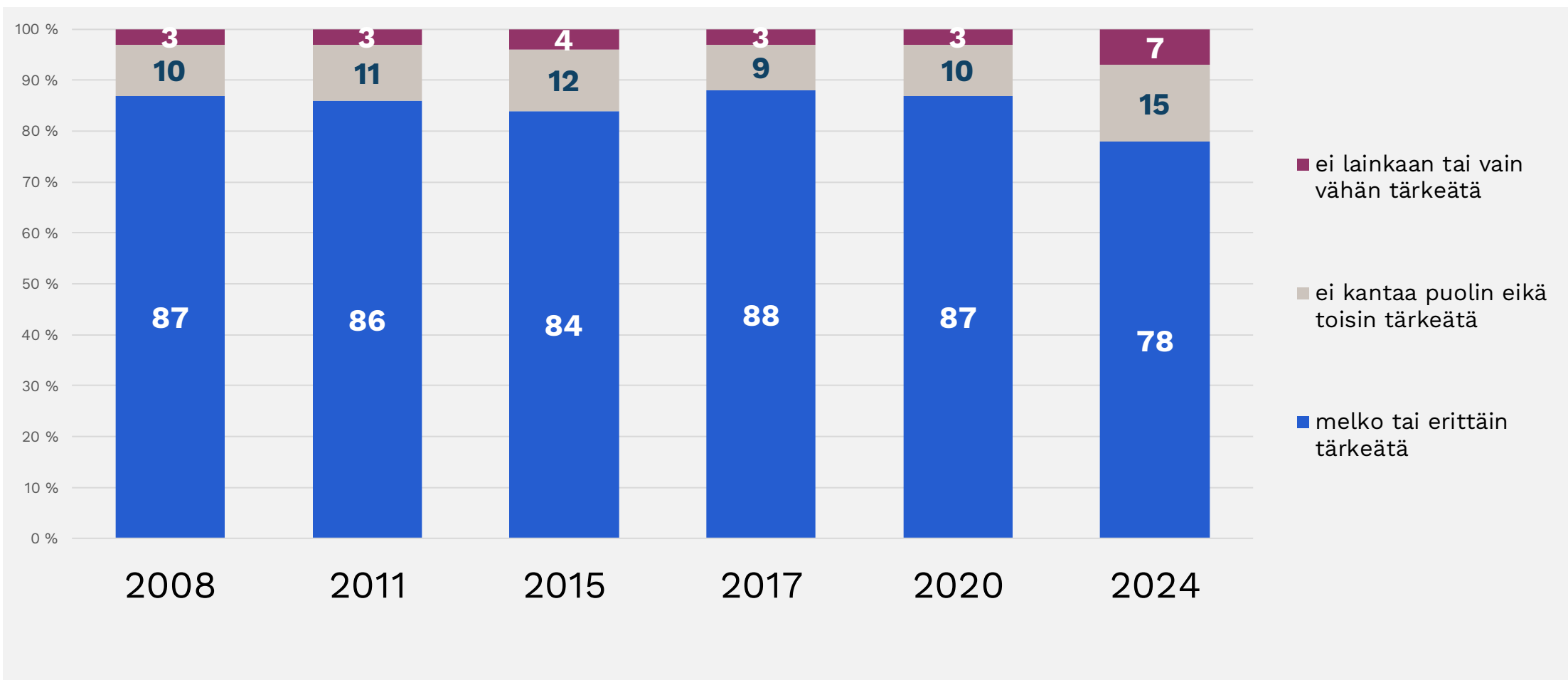
Kuntalaistutkimus 2024:

Kuntapalvelujen tarjoaminen mahdollisimman lähellä kotia

78 % pitää tärkeänä

Kuntalaistutkimukset: Kuntalaisten tärkeysarviot kuntapalvelujen tarjoamisesta mahdollisimman lähellä kotia (lähikoulut ym.).

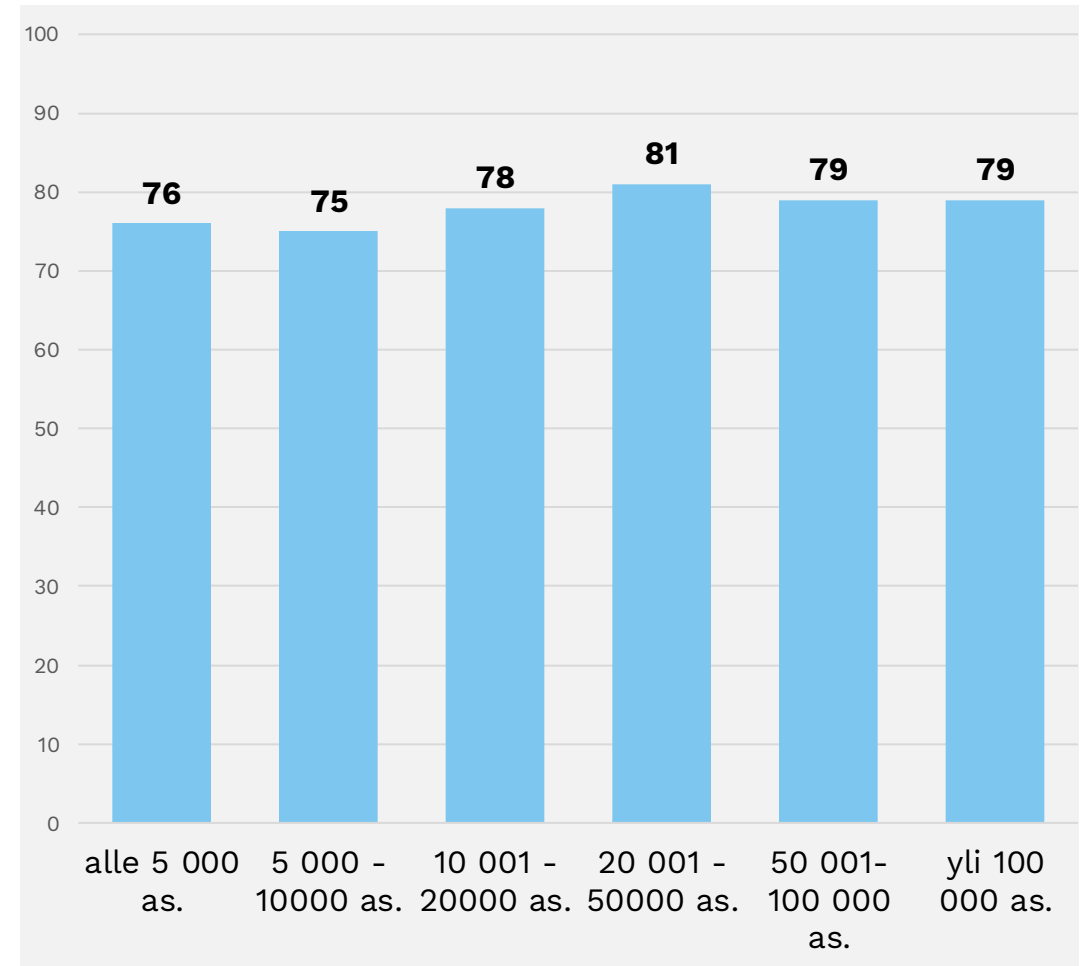
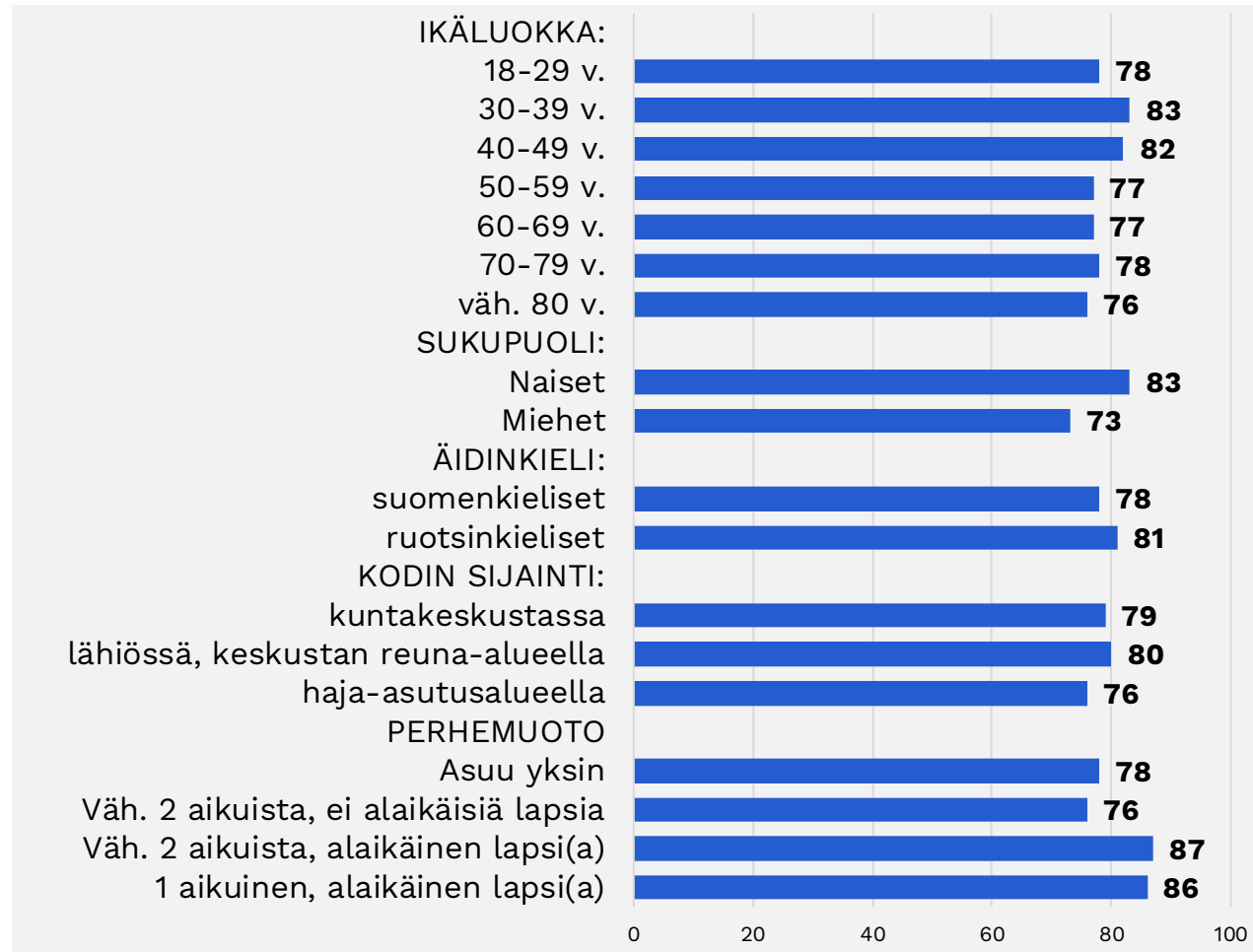
Vastausten %-jakaumat vuosina 2008, 2011, 2015, 2017, 2020 ja 2024. (N=10294-12688)

Kuntalaisten tärkeysarviot kuntapalvelujen tarjoamisesta mahdollisimman lähellä kotia.

Tarkastelu iän, sukupuolen, äidinkielen, kodin sijainnin, perhemuodon mukaan sekä kuntakokoluokittain.

% vastanneista pitää melko tai erittäin tärkeänä. (N= 10196 – 10283)

Kuntalaistutkimus 2024:

Mahdollisuus käyttää joustavasti myös naapurikuntien palveluja

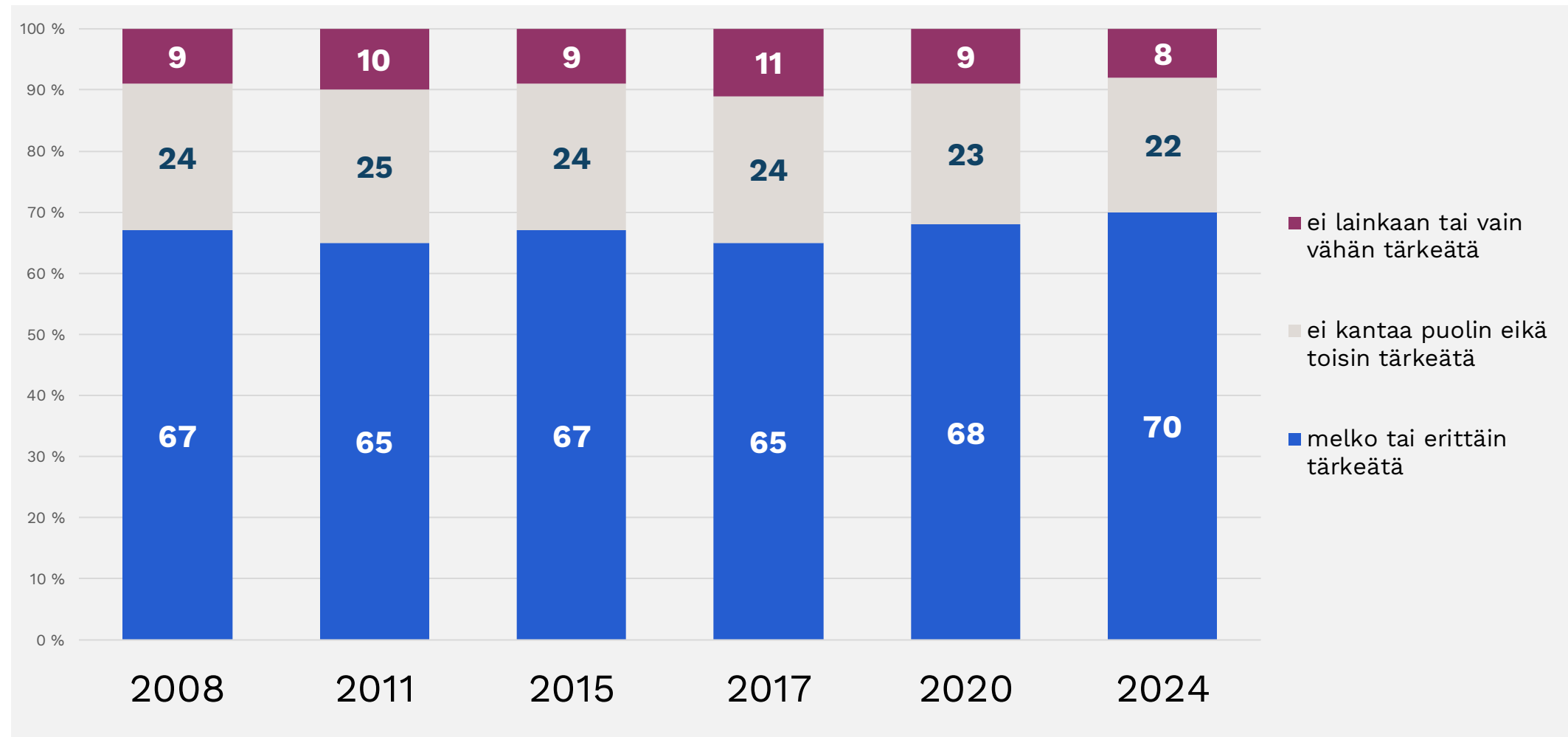
70 % pitää tärkeänä

Kuntalaistutkimukset:

Kuntalaisten tärkeysarviot mahdollisuudesta käyttää joustavasti myös naapurikuntien palveluja.

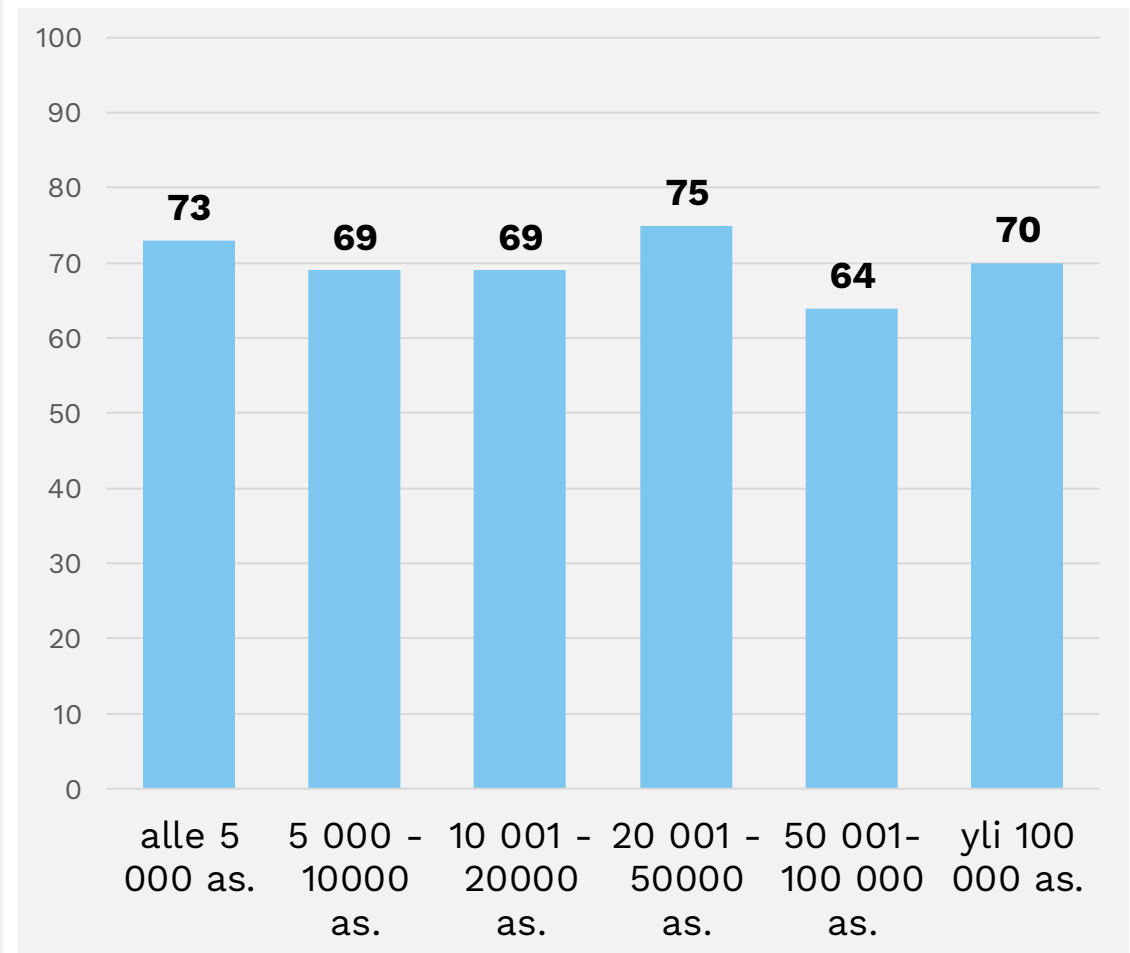
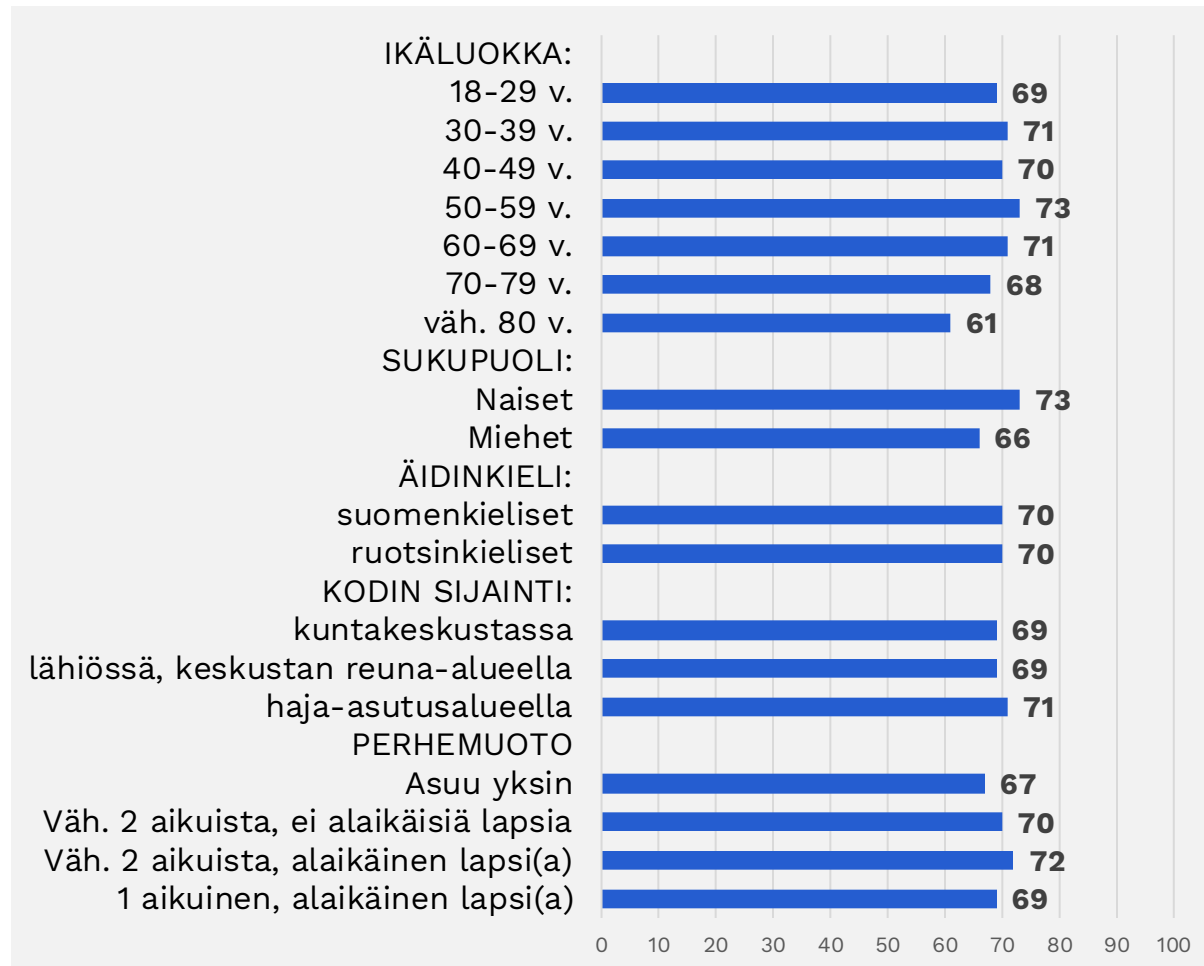
ERILAISTUVA
KUNTASUOMI
2025

Vastausten %-jakaumat vuosina 2008, 2011, 2015, 2017, 2020 ja 2024. (N=10265-12532)

Kuntalaisten tärkeysarviot mahdollisuudesta käyttää joustavasti myös naapurikuntien palveluja.

Tarkastelu iän, sukupuolen, äidinkielen, kodin sijainnin, perhemuodon mukaan sekä kuntakokoluokittain.
% vastanneista pitää melko/erittäin tärkeänä. (N=10167- 10265)

Kuntalaistutkimus 2024:

**Mahdollisuus valita kunnan
järjestämä verorahoitteinen
palvelu julkisen ja yksityisen
palveluntuottajan välillä**

66 % pitää tärkeänä

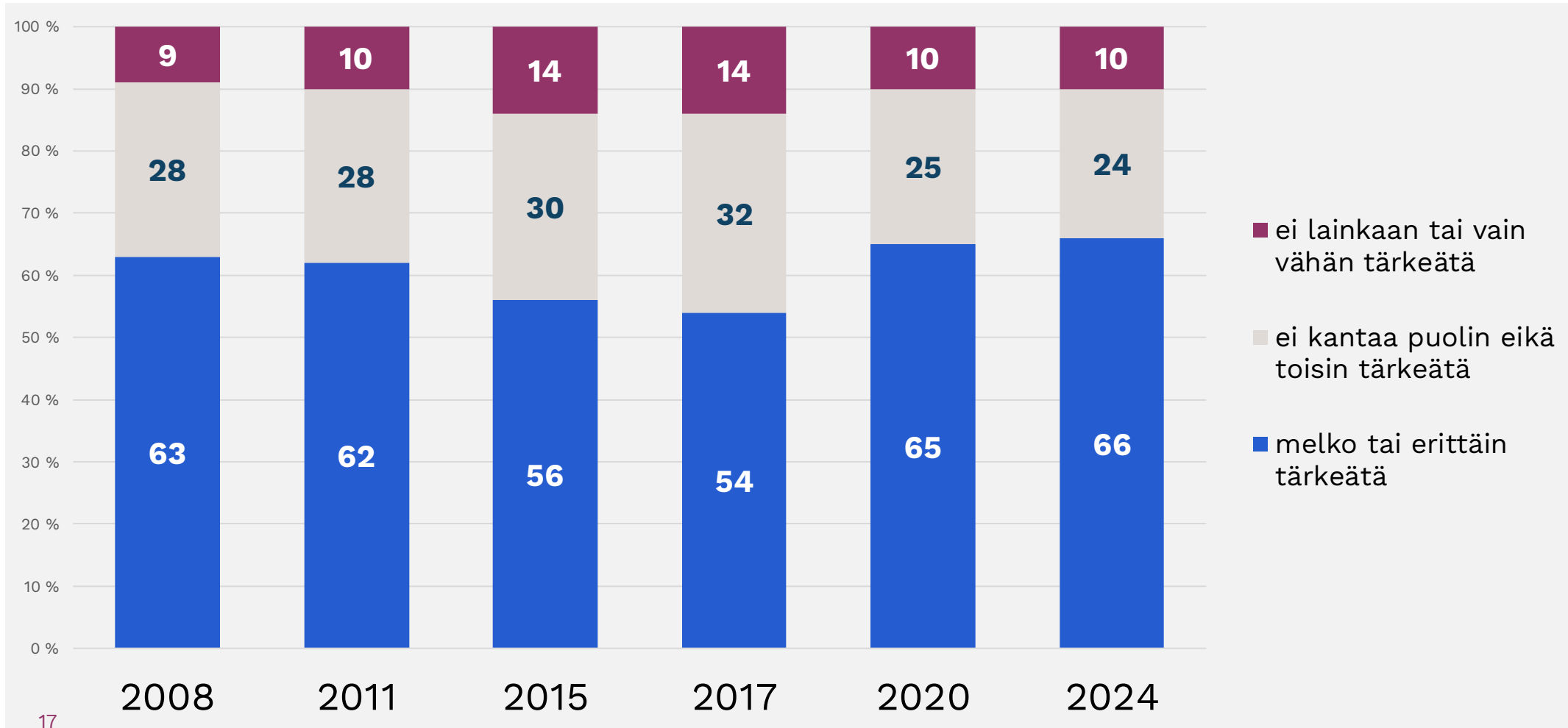

Kuntalaistutkimukset:

Kuntalaisten tärkeysarviot mahdollisuudesta valita kunnan järjestämä verorahoitteinen palvelu julkisen ja yksityisen palveluntuottajan välillä.

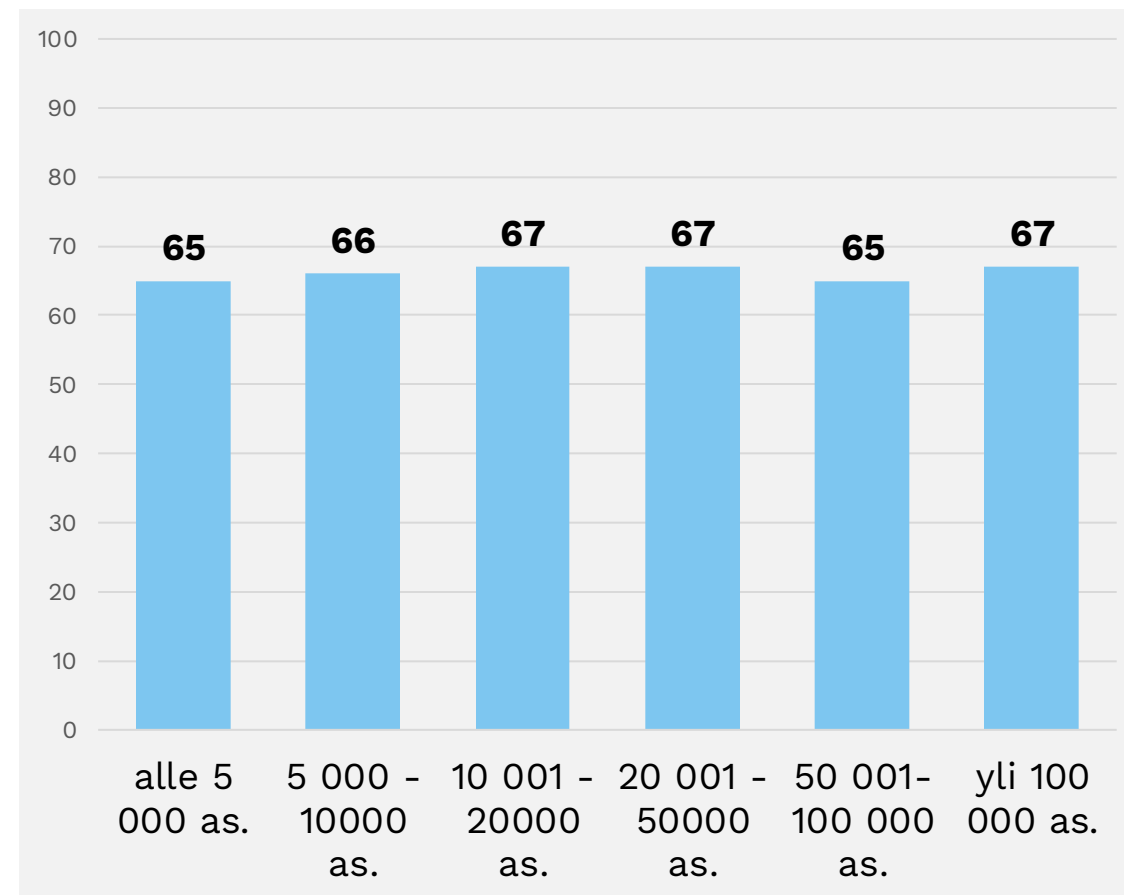
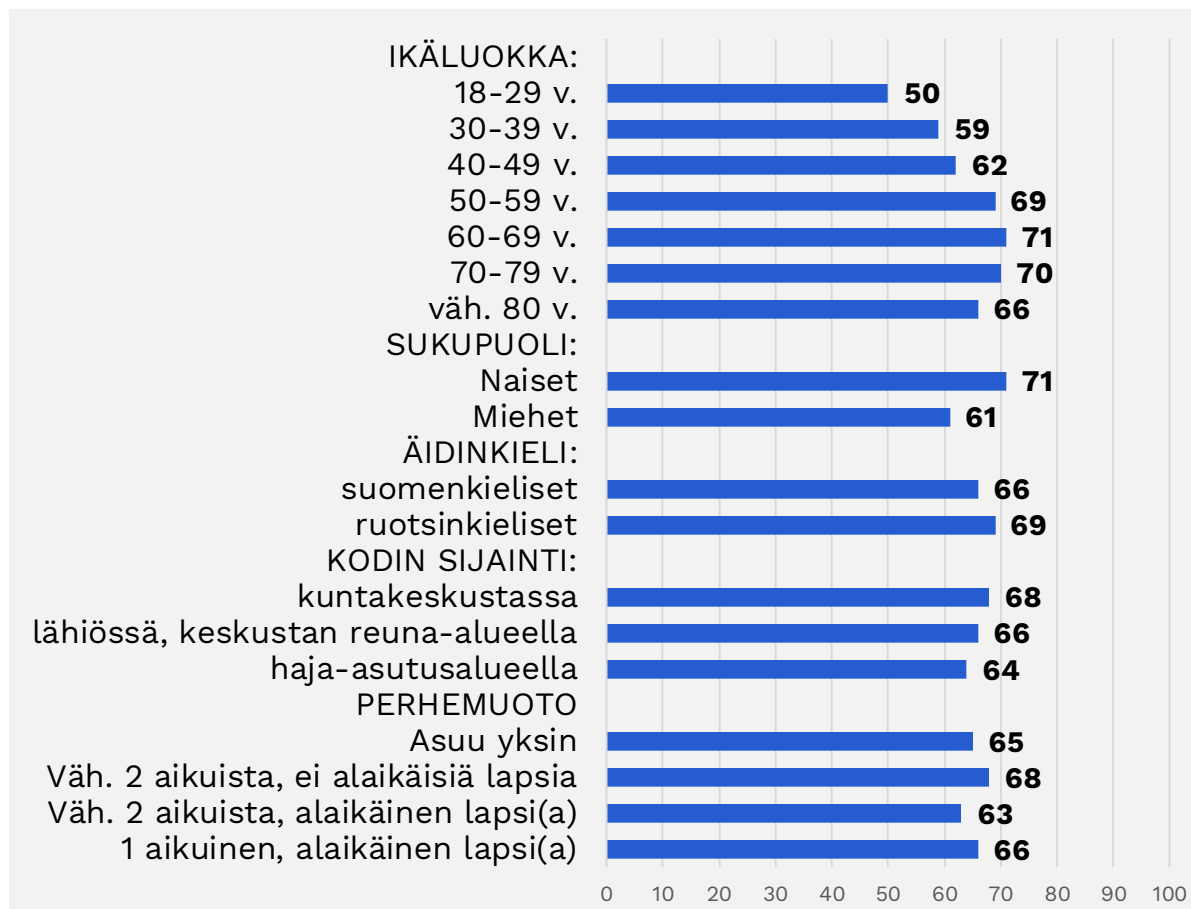
ERILAISTUVA
KUNTASUOMI
2025

Vastausten %-jakaumat vuosina 2008, 2011, 2015, 2017, 2020 ja 2024. (N=10223-12493)

Kuntalaisten tärkeysarviot mahdollisuudesta valita kunnan järjestämä verorahoitteinen palvelu julkisen ja yksityisen palveluntuottajan välillä.

Tarkastelu iän, sukupuolen, äidinkielen, kodin sijainnin, perhemuodon mukaan sekä kuntakokoluokittain.
% vastanneista pitää melko/erittäin tärkeänä. (N= 10127-10223)

Kuntalaistutkimus 2024:

Kuntapalvelujen monipuolisuuden ja korkean laadun varmistaminen, vaikka se vaatisi palvelupisteiden vähentämistä omassa kunnassani.

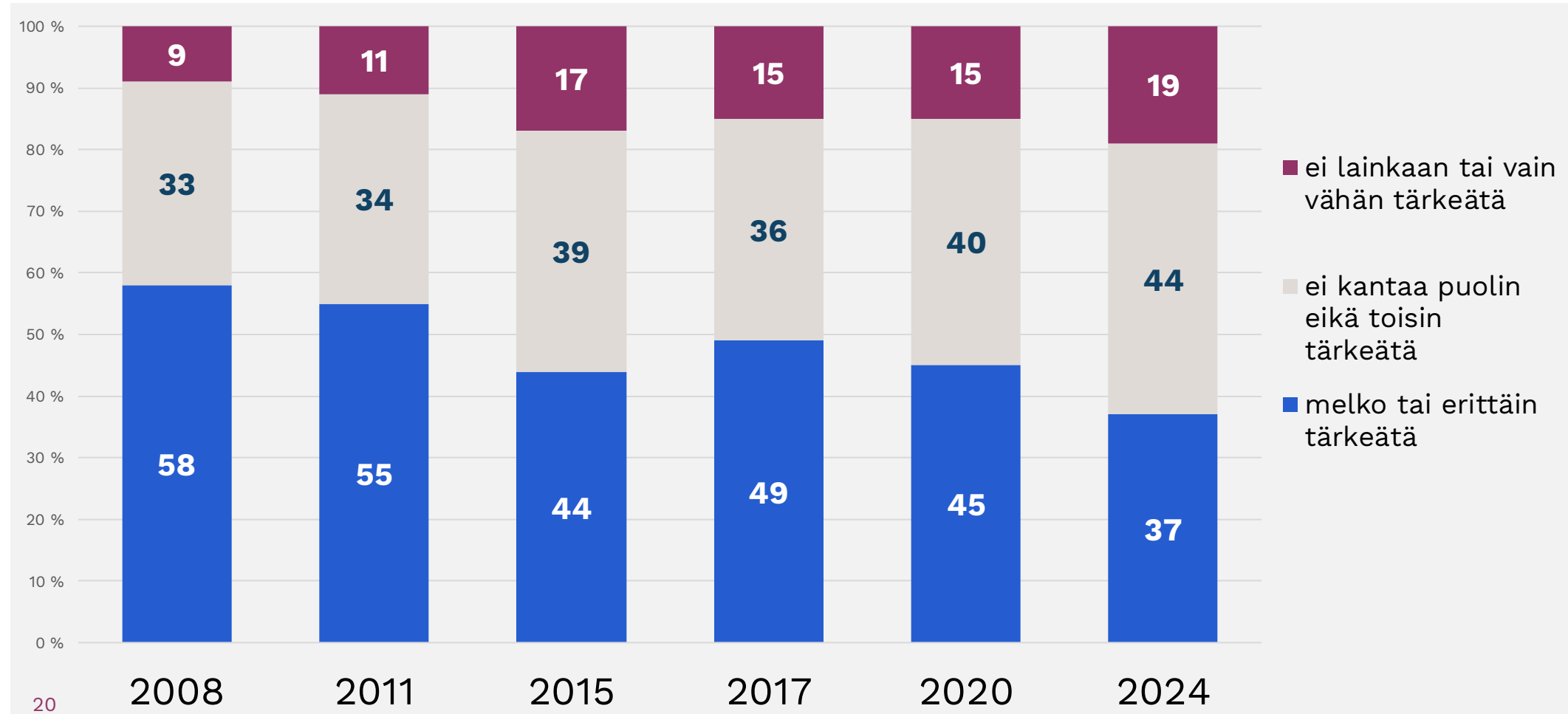
37 % pitää tärkeänä

Kuntalaistutkimukset:

Kuntalaisten tärkeysarviot kuntapalvelujen monipuolisuudesta ja korkean laadun varmistamisesta, vaikka se vaatisi palvelupisteiden vähentämistä omassa kunnassa.

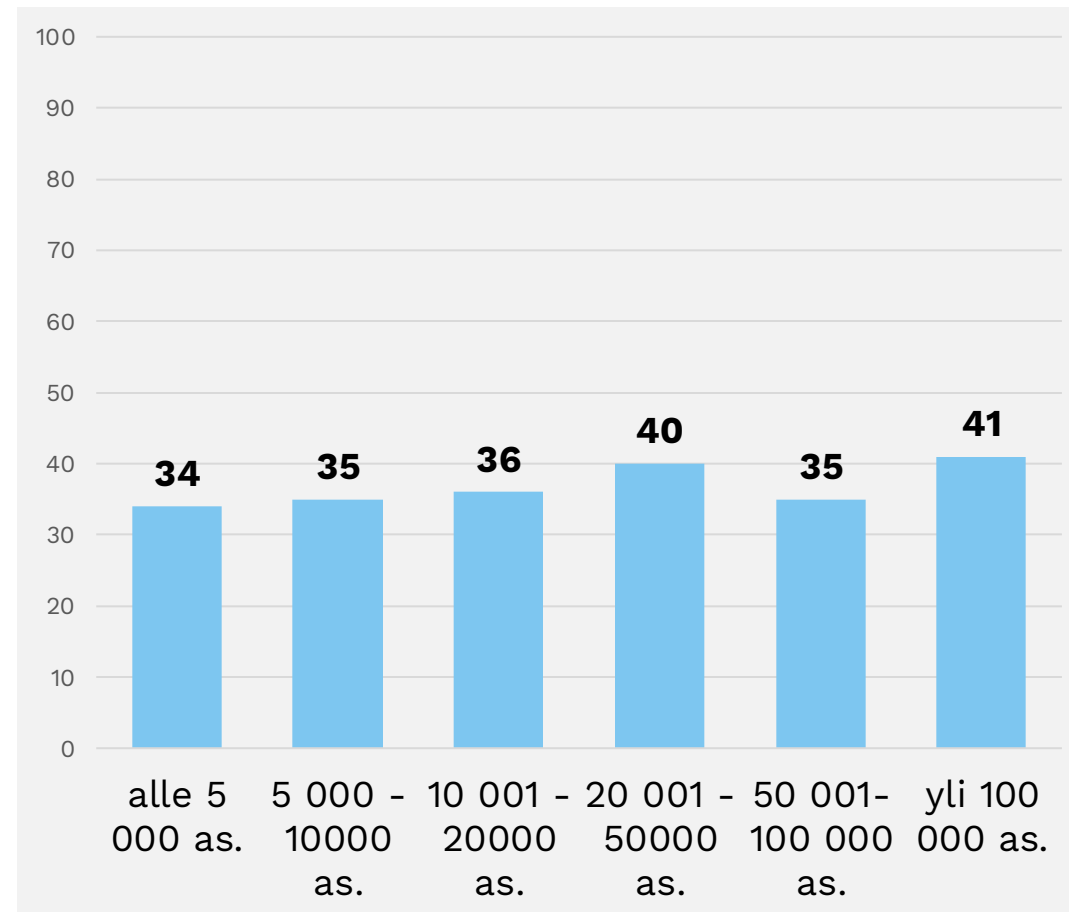
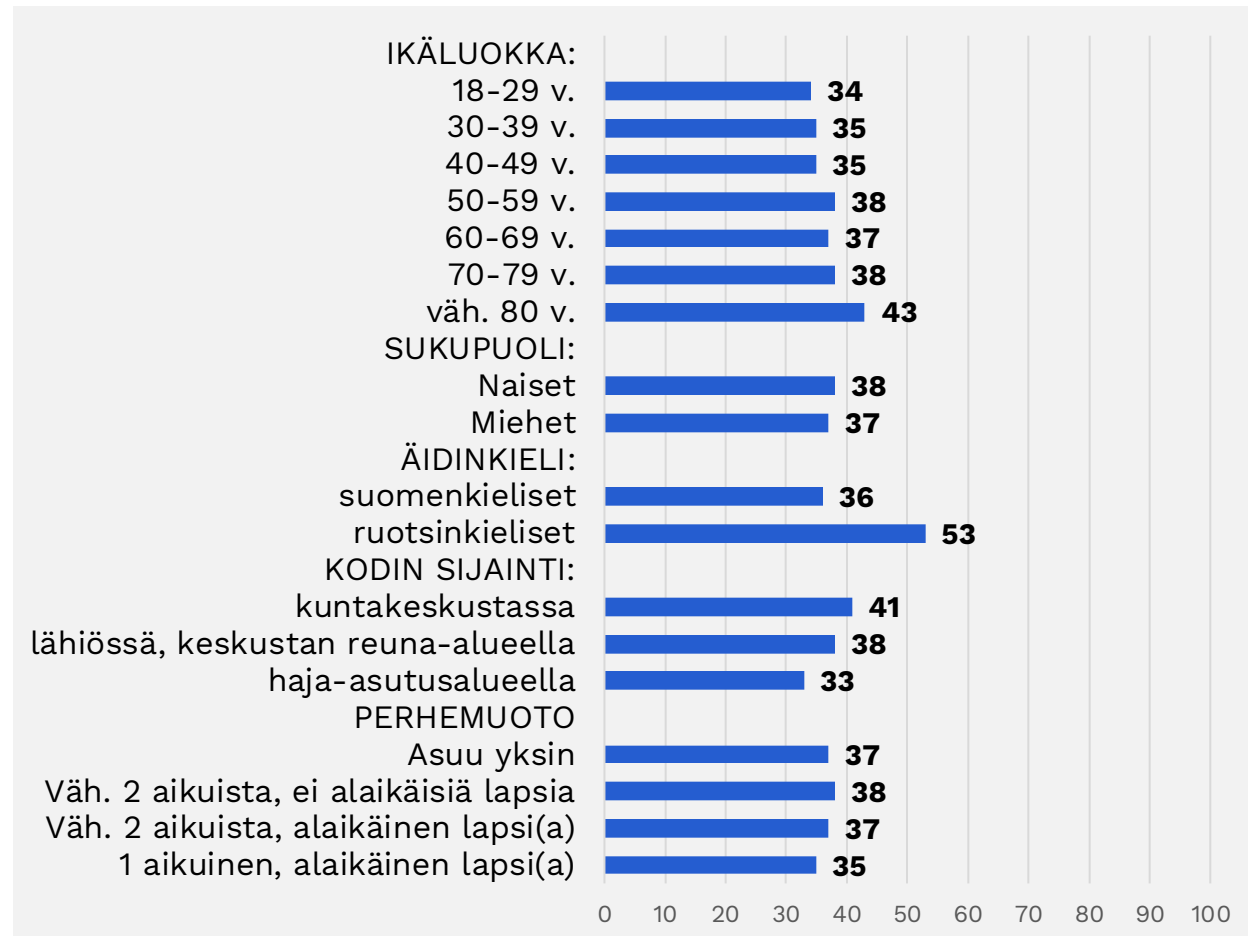
ERILAISTUVA
KUNTASUOMI
2025

Vastausten %-jakaumat vuosina 2008, 2011, 2015, 2017, 2020 ja 2024. (N=10177-12493)

Kuntalaisten tärkeysarviot kuntapalvelujen monipuolisuuden ja korkean laadun varmistamisesta, vaikka se vaatisi palvelupisteiden vähentämistä omassa kunnassa.

Tarkastelu iän, sukupuolen, äidinkielen, kodin sijainnin, perhemuodon mukaan sekä kuntakokoluokittain.
% vastanneista pitää melko/erittäin tärkeänä. (N=10083-10177)

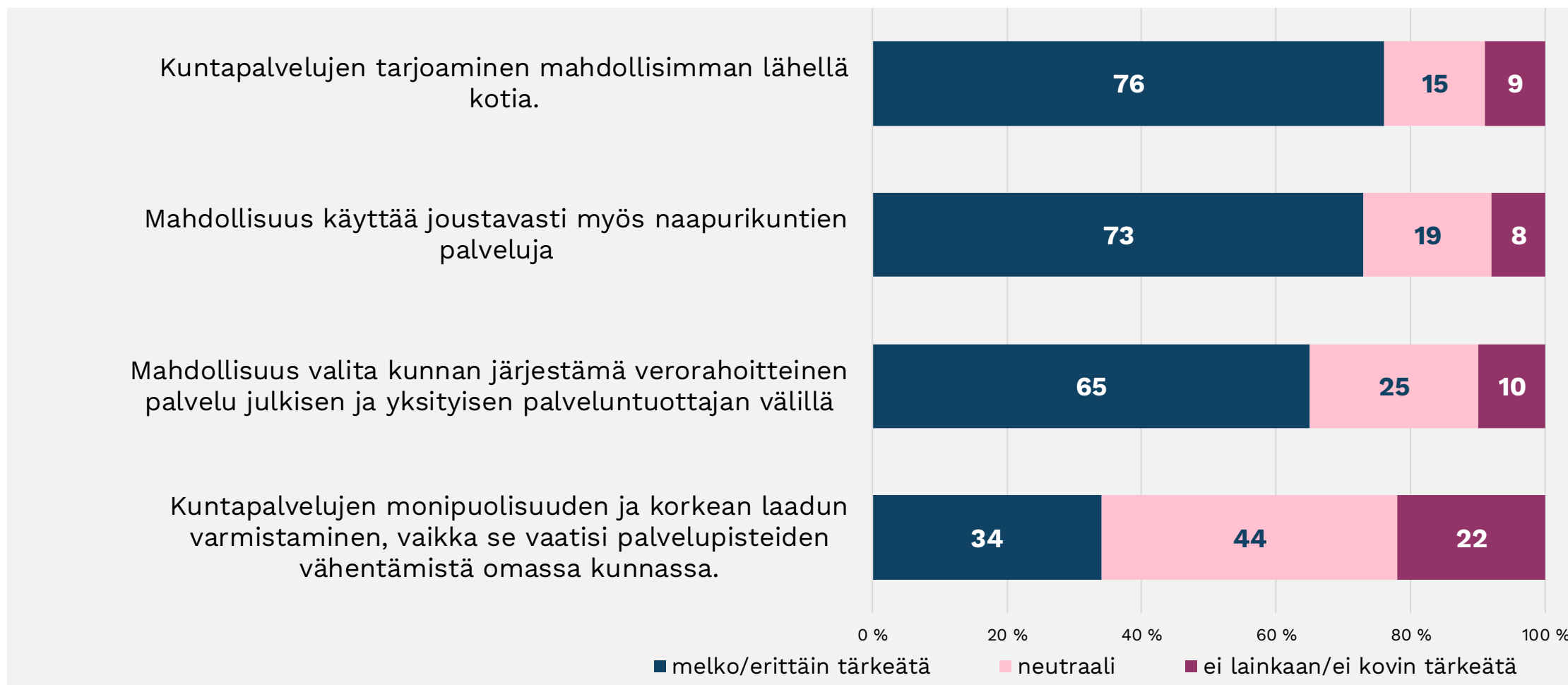

Kuntalaistutkimus 2024:

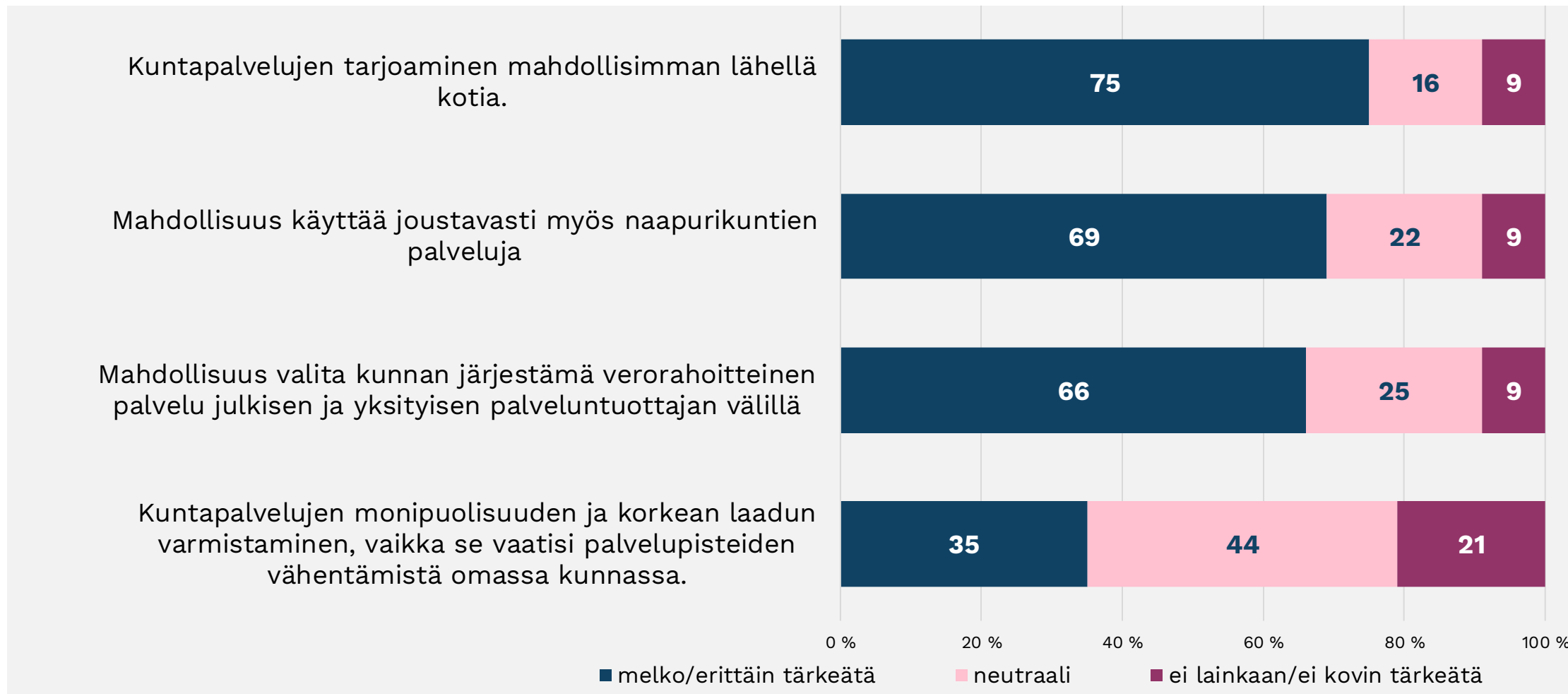
Kuntalaisten näkemykset palveluihin ja palvelujen uudistamiseen liittyvien kysymysten tärkeydestä erikokoisissa kunnissa

Kuntalaisten näkemykset kuntapalveluihin ja palvelujen uudistamiseen liittyvien kysymysten tärkeydestä alle 5 000 asukkaan kunnissa.

Vastausten %-jakaumat. N=1196-1214.

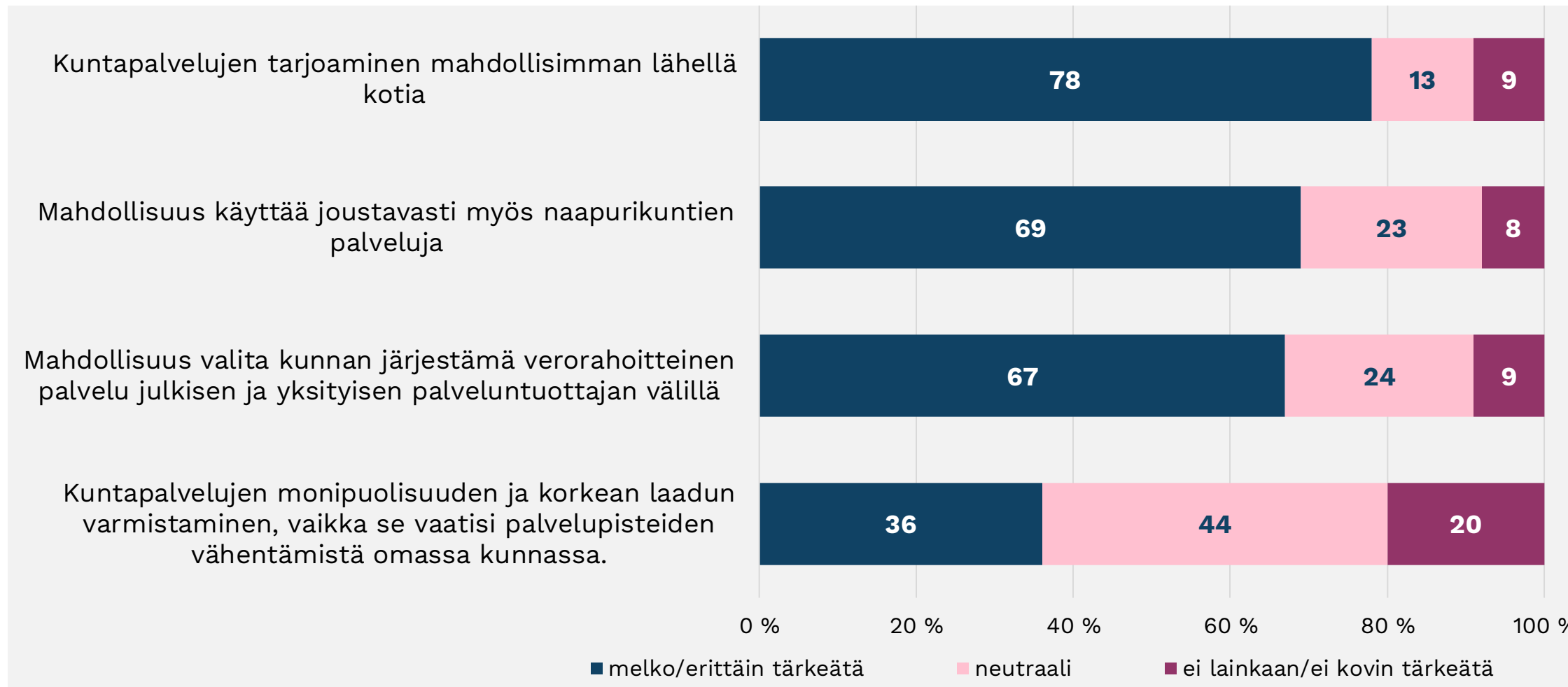

Kuntalaisten näkemykset kuntapalveluihin ja palvelujen uudistamiseen liittyvien kysymysten tärkeydestä 5 000 – 10 000 asukkaan kunnissa. Vastausten %-jakaumat. N=1728-1746.

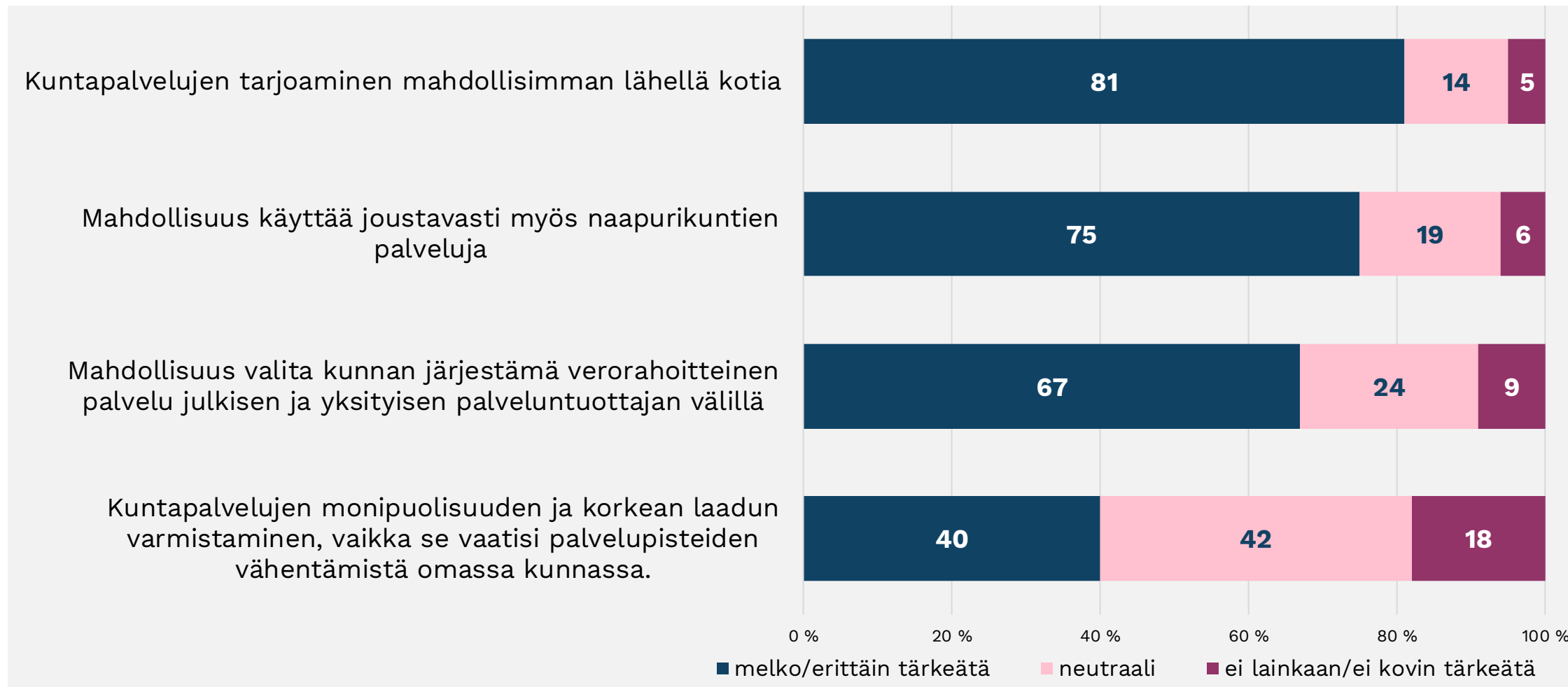

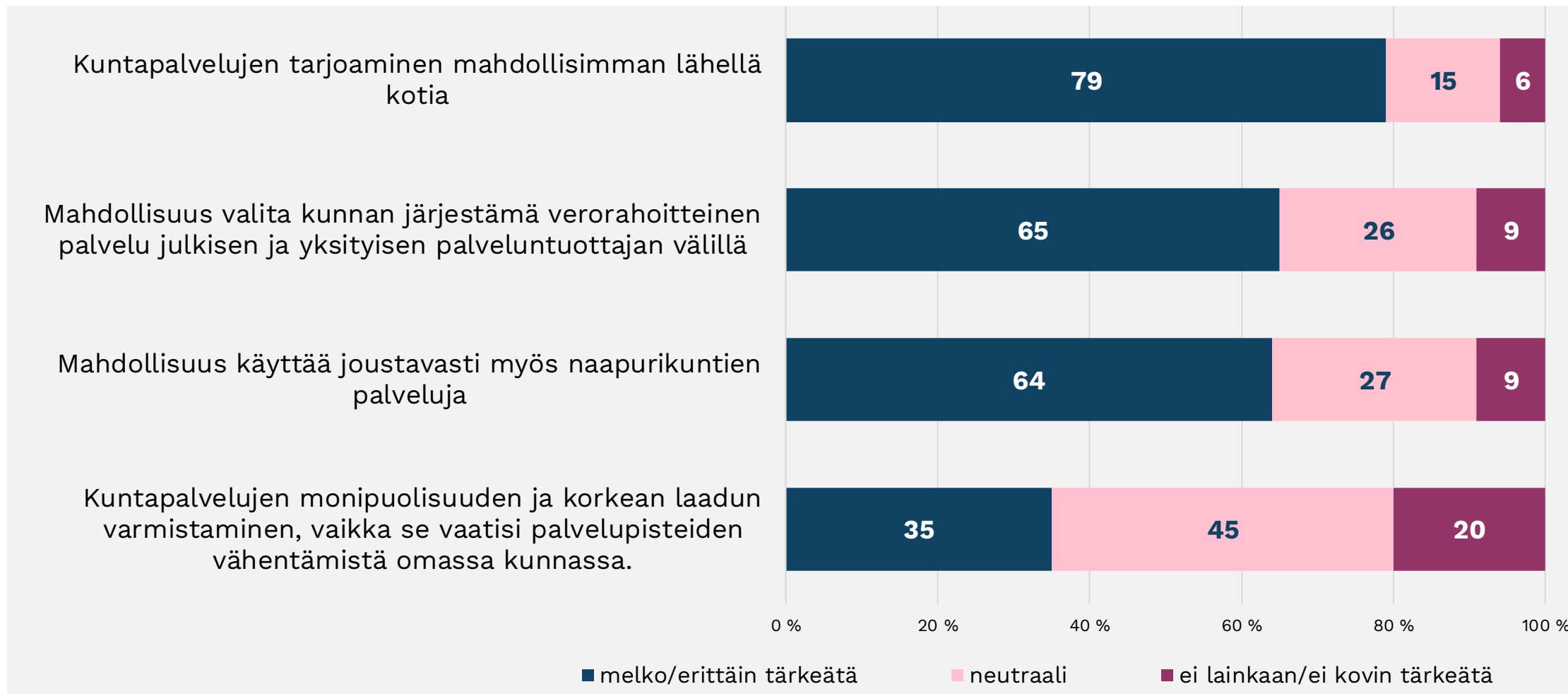
Kuntalaisten näkemykset kuntapalveluihin ja palvelujen uudistamiseen liittyvien kysymysten tärkeydestä 10 001 – 20 000 asukkaan kunnissa. Vastausten %-jakaumat. N=1172-1189.

Kuntalaisten näkemykset kuntapalveluihin ja palvelujen uudistamiseen liittyvien kysymysten tärkeydestä 20 001 – 50 000 asukkaan kunnissa. Vastausten %-jakaumat. N=1669-1687.

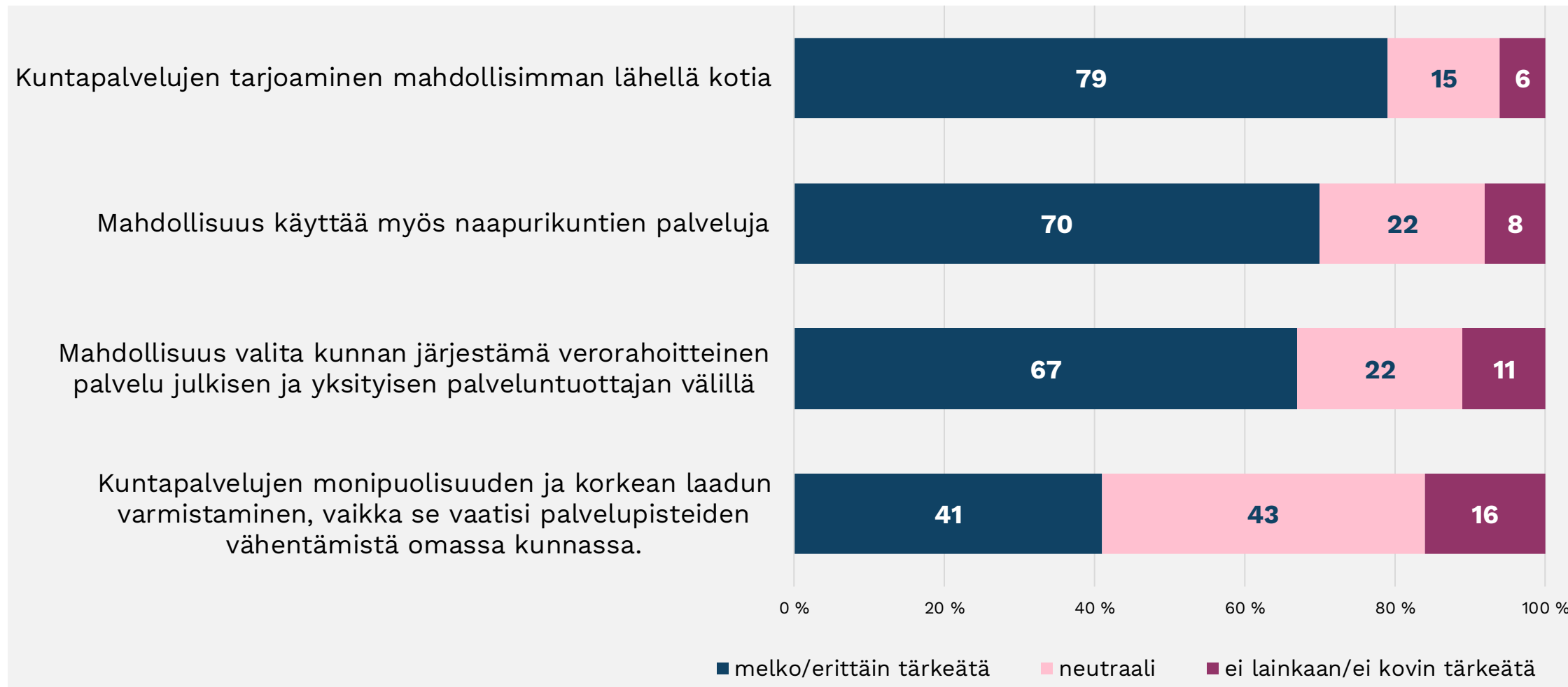

Kuntalaisten näkemykset kuntapalveluihin ja palvelujen uudistamiseen liittyvien kysymysten tärkeydestä 50 001 – 100 000 asukkaan kunnissa. Vastausten %-jakaumat. N=2115-2138.

Kuntalaisten näkemykset kuntapalveluihin ja palvelujen uudistamiseen liittyvien kysymysten tärkeydestä yli 100 000 asukkaan kunnissa.

Vastausten %-jakaumat. N=2297-2320.

Lisää aiheesta

Kuntaliiton aiempaa uutisointia kuntapalvelujen järjestämiseen liittyvistä kysymyksistä:

- **Tiedote 7.6.2021:** [Kuntalaiset toivovat joustavuutta palveluihin - yhä useampi käyttäisi myös yritysten ja järjestöjen palveluja.](#)

Julkaisu, joissa tutkittua tietoa aiheesta:

- [Kuntaudistukset leveämpiä hartioita etsimässä.](#) (luku 8). Kuntaliitto 2019.
- [Kuntalaiset ja kunnat muutoksessa.](#) (luku 4). Kuntaliitto 2014.

Verkkosivut:

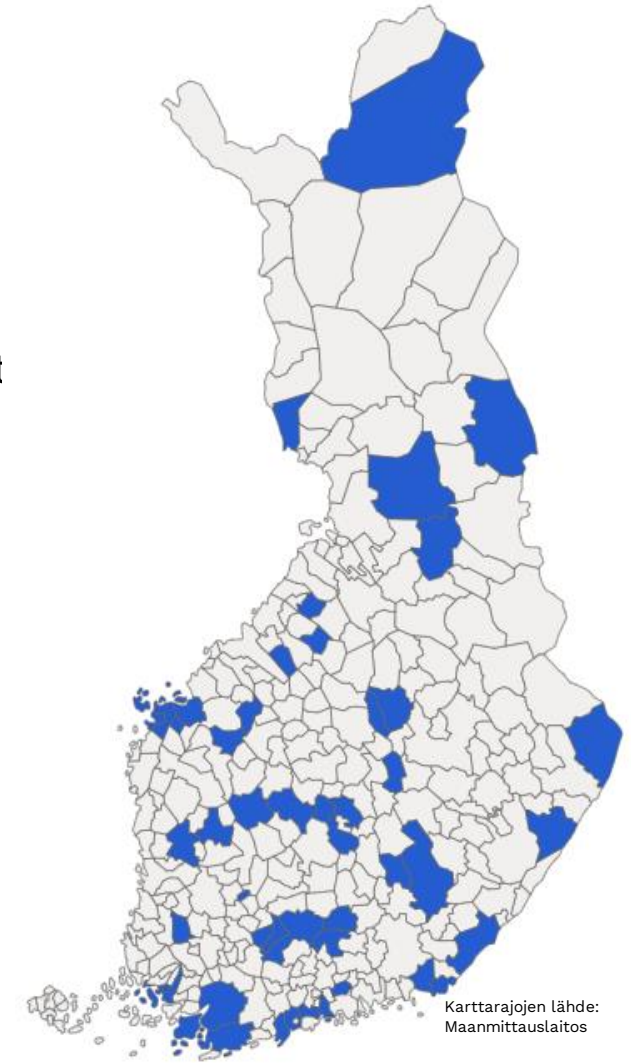
- www.kuntaliitto.fi/kuntalaistutkimus2024
- www.kuntavaalit.fi
- [Kuntavaali- ja demokratiatilastot | Kuntaliitto.fi](#)

Tietoa Kuntalaistutkimuksesta 2024

- Tutkimuksessa kartoitetaan kuntalaisten mielipiteitä mm. kunnallisista palveluista, päätöksenteosta, osallistumisesta ja vaikuttamisesta sekä samaistumisesta kotikuntaan ja muihin alueellisiin kokonaisuuksiin.
- Kohdejoukkona 32 900 kuntalaista 46 tutkimuskunnasta. Tutkimuskunnat edustavat erikokoisia ja erityyppisiä kuntia eri puolelta Suomea ja muodostavat koko kuntakenttään yleistettävän otoksen.
- Kuntaliitto julkaisi [tiedotteen 2.5.2024](#) tutkimuksen käynnistymisestä.
- Postikyselynä tehty tiedonkeruu toteutettiin touko-kesäkuussa 2024. Kyselyyn saatiin kaikkiaan 10 537 vastausta (32%).
- Kuntaliitto on toteuttanut vastaavia tutkimuksia jo vuodesta 1996 alkaen, viimeisin keväällä 2020.
- **Lisätietoja:** www.kuntaliitto.fi/kuntalaistutkimus2024

Tutkimuskunnat: Asikkala, Askola, Espoo, Hamina, Hattula, Hirvensalmi, Hollola Hämeenlinna, Ilomantsi, Inari, Jyväskylä, Kankaanpää, Keitele, Kemiönsaari, Keuruu, Kirkkonummi, Kitee, Kuusamo, Lappajärvi, Lappeenranta, Lapua, Mikkeli, Mustasaari, Naantali, Nivala, Oulainen, Parkano, Petäjävesi, Pielavesi, Pirkkala, Pudasjärvi, Puolanka, Raasepori, Raisio, Rautalampi, Salo, Sipoo, Säkyä, Toholampi, Tornio, Turku, Vaasa, Vantaa, Virolahti, Virrat ja Vöyri.

Lisätietoja – Ytterligare information:

www.kuntaliitto.fi/kuntalaistutkimus2024

www.kommunforbundet.fi/invanarundersokning2024

www.kuntaliitto.fi/erilaistuvakuntasuomi2025

www.kommunforbundet.fi/kommunforbundet/tjanster/forskning/forandringarnaskommunfinland

Marianne Pekola-Sjöblom

Tutkimuspäällikkö – Forskningschef

Marianne.pekola-sjoblom@kuntaliitto.fi

[@M_PekolaSjoblom](#)

www.kuntaliitto.fi
www.kommunforbundet.fi

ERILAISTUVA KUNTASUOMI 2025

Kuntaliiton tutkimusohjelma 2020–2025